Islam and Health Journal
Babol University of Medical Sciences

دانشگاه علوم پزشکی بابل، نشریه اسلام و سلامت
دوره اول، شماره سوم، پاییز ۹۳، صفحه: ۲۲-۱۷

علل گرایش به بدحجابی از دیدگاه دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی بابل

دریافت مقاله: ۹۳/۸/۱۲ پذیرش مقاله: ۹۳/۹/۱۶

ناهید یعقوبیان (MA)[۱]
فاطمه باکوئی (PhD)[۲*]
محسن قنبری (MA)[۳]

۱. گروه معارف اسلامی، دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، یاسوج، ایران
۲. گروه مامائی، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران
۳. دانشکده مجازی، دانشگاه جامعه المصطفی العالمیه قم، قم، ایران

*نویسنده مسئول: فاطمه باکوئی، گروه مامائی، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران

تلفن: ۳۲۱۹۲۰۳۳ ۱۱ ۹۸+
فاکس: ۳۲۱۹۹۹۳۶ ۱۱ ۹۸+
Email: bakouei2004@yahoo.com

چکیده

سابقه و هدف: بدحجابی، یک عامل مخرب در سلامت روان، به عنوان یک معضل اجتماعی است. وجود پدیده‌ی بدحجابی، نیازمند بررسی دقیق و کاوش در ابعاد آن است. این پژوهش با هدف بررسی علل گرایش به بدحجابی از دیدگاه دانشجویان دختر انجام شد.

مواد و روش ها: تحقیق حاضر یک مطالعه مقطعی است که در دانشگاه علوم پزشکی بابل بر ۱۰۰ دانشجوی دختر انجام شده است. داده‌ها بر اساس پرسشنامه محقق ساخته جمع‌آوری شده است. اعتبار و پایایی پرسشنامه با مطالعه مقدماتی و آزمون مجدد تایید شد. داده‌ها با روش‌های آماری توصیفی و استنباطی، مورد بررسی و تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: بر اساس داده‌های این تحقیق، ۴ عامل موثر با بیشترین میزان در گرایش به بدحجابی از دیدگاه دانشجویان به ترتیب مدپرستی ۵۱٪، جلب توجه دیگران ۴۵/۳٪، انتخاب دوست ۴۳٪ و اعتقادات دینی ۳۹/۵٪ بیان شد. دانشجویان، سایر علل موثر بر گرایش به بدحجابی را مواردی مانند فقر فرهنگی، عدم نظارت خانواده‌ها و لجبازی به خاطر سخت‌گیری بیش از حد دانشگاه بیان کردند. در پاسخ به راهکارهای پیشنهادی، مواردی مانند صحبت در مورد شخصیت ارزشمند زن و بیان نقش زن در کانون خانواده، بیان مضرات بدحجابی و به وجود آمدن فساد و فحشا به دنبال بی‌حجابی زنان و تعیین مدهای لباس و فرم خاصی برای دانشگاه‌ها مطرح شد.

نتیجه گیری: با توجه به یافته‌ها راهکارهای مورد اولویت برای مقابله با بدحجابی، تقویت آگاهی دانشجویان با برگزاری کارگاه‌های آموزش فلسفه حجاب و ضرورت آن، برگزاری جلسات پرسش و پاسخ در زمینه فواید حجاب و مضرات بدحجابی و کاهش سخت‌گیری در رنگ و نوع پوشش و تشویق به حفظ حجاب در چارچوب دستورات دین مبین اسلام می‌باشند.

واژگان کلیدی: علل بدحجابی، راهکار، دیدگاه دانشجویان دختر

مقدمه

حجاب نشانه‌ی معرفت است. هر قدر معرفت به ارزش موجودی بیشتر باشد، حجاب حساسیت و منزلت بیشتری خواهد داشت و بیشتر قابل توجه خواهد بود. حجاب نشانه‌ی اوج آزادی است؛ بی توجهی به آن نادیده‌انگاری آزادی است (۱). حجاب زنان و توجه به حریم عفاف و حراست آن از اصیل‌ترین سنگر زنان و از سودمندترین و عمیق‌ترین قانون الزامی آفرینش برای آنان و جامعه است. به عبارت دیگر، حجاب سنگر سعادت و رستگاری زنان و جامعه است؛ اگر آن فرو ریزد، عوامل پاک‌زیستی و شرافت فرو ریخته و موجب آلودگی خود و جامعه خواهد شد (۲). حجاب و پوشش زن عامل مهم در حفظ اخلاق و راهی برای رسیدن به سلامت روان است. بی‌حجابی می‌تواند نظام خانواده را متزلزل کند و سلامت روان، نشاط و آرامش اعضای آن را به خطر اندازد (۳). مسئله حجاب، دغدغه بسیاری از مسئولان سیاسی، اجتماعی و دینی است و موجب جریحه‌دار شدن وجدان جمعی بسیاری از اقشار اجتماعی شده است (۴). پدیده بدحجابی یکی از پیچیده‌ترین مسایلی است که نظام جمهوری اسلامی ایران هم اکنون با آن مواجه است و احتمالاً دامنه‌ی این مسئله در آینده گسترده‌تر نیز خواهد شد؛ بنابراین، بی‌توجهی به پیچیدگی مسئله و برخورد ساده‌انگارانه با آن، امکان دارد به نتایج معکوس منجر شود. پدیده حجاب و پوشش از سه منظر دینی، هویتی و سیاسی قابل بررسی است؛ زیرا از سویی دستور صریح دین مبین اسلام و از سوی دیگر، نماد فرهنگ و هویت ایرانی است (۵). عوامل اجتماعی موثر بر بدحجابی، نظیر بی‌توجهی خانواده نسبت به گسترش مظاهر و نمودهای فساد و بدحجابی در بین فرزندان، عدم رعایت ارزش‌ها و اصول اخلاقی متداول در جامعه یا خانواده، حساسیت و تاثیرپذیری شدید به رفتار توهین‌آمیز اطرافیان و کوشش دائمی برای جذاب و مقبول بودن؛ و عوامل رسانه‌ای موثر بر بدحجابی، نظیر سریال و فیلم‌ها، پیام‌های بازرگانی، سینما و بازیگران؛ از عوامل اقتصادی موثر بر بدحجابی، نیز ورود کالاهای مصرفی لوکس و غیرضروری، مشکلات مربوط به اشتغال بانوان و بیکاری مردان به شهرها قابل توجه است (۶). تحقیقی بر زنان مسلمان فرانسه با هدف "چرا حجاب؟" انجام شد که دلایلی برای حجاب از جمله اعتقاد به اسلام و آخرت، ارتباط درست با خدا، حفظ جایگاه اجتماعی خود، حفاظت از خصومت، حفظ ارزش و هویت زن بیان کردند (۷). غریزه جلوه‌گری و خودآرایی به طرز عجیبی بر اساس قانون طبیعت در جنس مونث نهادینه

[Downloaded from iahj.ir on 2026-11-15]

شده است (۸). با توجه به جمعیت تقریباً ۶۷ درصدی بانوان دانشگاه‌ها، بحث گسترش فرهنگ عفاف و حجاب در ساختار آموزش عالی کشور از اهمیت خاصی برخوردار است و متاسفانه در حال حاضر از این جهت در وضع مطلوبی به سر نمی‌بریم (۹). اینکه چرا عده‌ای از زنان و دختران جوان ایرانی، بدون توجه به شخصیت و هویت و ارزش زن، برای ابراز وجود و ارایه خود به جامعه، شیوه آرایش نامناسبی را انتخاب می‌کنند و با پوشش‌های اغواکننده در جامعه حضور می‌یابند، نکته‌ای است که ریشه‌یابی نشده و دلایل آن مورد توجه قرار نگرفته است. برخی از دختران و زنان بدحجاب ایرانی، بدون توجه به معنا و مفهوم آزادی، از میان تمام تصاویر آزادی، تنها یک تصویر کوچک آن را انتخاب کرده‌اند؛ آزادی برهنگی و حق انتخاب پوشش و لباس و آرایش (۱۰).

تمایل به تنوع طلبی و تجدد در زنان و دختران، به‌خصوص نسل جوان، ضعف مبانی فکری و کار تربیتی جدی از سوی نهادهای متولی، این گروه را آسیب‌پذیر ساخته است (۱۱). وجود پدیده‌ی بدحجابی، نیازمند بررسی دقیق و کاوش در ابعاد آن است. این پژوهش با هدف بررسی علل گرایش به بدحجابی از دیدگاه دانشجویان دختر انجام شد. از آنجایی‌که رعایت حجاب از نحوه گرایش افراد ناشی می‌شود، شناخت گرایش دانشجویان به عنوان قشر آینده‌ساز این جامعه نسبت به پوشش اسلامی و عوامل مرتبط، در شکل‌گیری آن ضروری است. امید است با دستیابی به علل گرایش به بدحجابی و پوشش‌های نامتعارف در دختران، مسئولین با برنامه‌ریزی‌های مبتنی بر شواهد در تعمیم و ترویج این معروف دینی کوشا باشند.

مواد و روش ها

تحقیق حاضر یک مطالعه مقطعی است که در دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام شده است. داده‌ها بر اساس پرسشنامه محقق ساخته با مرور اطلاعات الکترونیکی سایت‌های مختلف، مطالعات کتابخانه‌ای و همچنین نظرسنجی از چند تن از اعضای هیئت علمی دانشگاه جمع‌آوری شده است. اعتبار پرسشنامه با مطالعه مقدماتی (pilot study) بر ۱۲ دانشجو سنجیده شد. پایایی آن نیز از طریق بازآزمایی (آزمون مجدد) با ضریب پایایی ۷۵٪ به بالا تایید شد. با توجه به جمعیت تقریبی ۱۰۰۰ نفری دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی بابل از فرمول جمعیت کل ضرب در یک دهم تعداد نمونه، ۱۰۰ نفر نمونه به روش تصادفی از دانشجویان رشته‌های مختلف دانشگاه علوم پزشکی بابل انتخاب و از مجموع ۱۰۰ فرم پرسشنامه‌ی توزیع شده، ۸۶ فرم تکمیل شده برگشت داده شد و علل گرایش به بدحجابی از دیدگاه دانشجویان رشته‌های دندانپزشکی، پزشکی، پرستاری، مامایی، علوم آزمایشگاهی، هوشبری و اتاق عمل سنجیده شد. داده‌ها با روش‌های آماری توصیفی و استنباطی (آزمون کای دو) با SPSS 13، مورد بررسی و تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته ها

بر اساس داده‌های این تحقیق، ۴ عامل موثر با بیشترین میزان در گرایش به بدحجابی از دیدگاه دانشجویان به ترتیب مدپرستی و چشم و هم‌چشمی ۵۱٪، جلب توجه دیگران ۴۵/۳٪، انتخاب دوست ۴۳٪ و اعتقادات دینی ۳۹/۵٪ بیان شده است (جدول ۱). میزان گرایش به بدحجابی بین افراد ساکن خوابگاه نسبت به غیرخوابگاه متفاوت بود و تفاوت آماری معناداری داشت، به طوری که دانشجویان خوابگاهی ۵۵٪ و دانشجویان غیرخوابگاهی ۴۵٪ گرایش به بدحجابی داشتند ($p<۰/۰۳۵$). همچنین بیشترین میزان نگرش خوب به حجاب به ترتیب در دانشجویان رشته مامایی (۲۵٪)، دندانپزشکی و پزشکی (۲۰٪)، پرستاری و هوشبری (۱۰٪) و علوم آزمایشگاهی (۵٪) بود که تفاوت آماری معنی‌داری نداشت ($p<۰/۰۷۲$).

جدول ۱: توزیع فراوانی مطلق و نسبی علل گرایش به بدحجابی از دیدگاه دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی بابل

علل گرایش به بد حجابی	تعداد	درصد
عوامل اجتماعی (ناهنجاری‌های اجتماعی)	۳۲	۳۷/۲
سخت گیری والدین	۸	۹/۳
بی‌تفاوتی والدین	۳۰	۳۴/۹
مد پرستی و چشم و هم‌چشمی	۴۴	۵۱/۲
عدم آگاهی و شناخت فلسفه حجاب	۱۸	۲۰/۹
اعتقادات دینی	۳۴	۳۹/۵
انتخاب دوست	۳۷	۴۳
بیکاری	۱۶	۱۱/۶
فقر مالی	۸	۹/۳
ثروت زیاد	۲۰	۲۳/۳
جلب توجه دیگران	۳۹	۴۵/۳

از سه سوال تشریحی ۴۳ نفر از نمونه‌ها پاسخ دادند که با توجه به پراکندگی نظرات، اهم آنها بیان می‌شود: در پاسخ به سوال سایر علل موثر بر گرایش به بدحجابی دانشجویان بیان‌کردند: ۱. فقر فرهنگی، ۲. عدم نظارت خانواده‌ها به خاطر دور بودن از آنها، ۳. لجبازی به خاطر سخت‌گیری بیش از حد دانشگاه و مسئولین امر به معروف و نهی از منکر و رفتارها و برخورد نامناسب برخی از آنان، ۴. پایین بودن عزت نفس و اعتماد به نفس، ۵. احساس زشت شدن یا پایین آمدن شخصیت با رعایت حجاب، ۶. بی‌هدف بودن برخی جوانان، ۷. تمایل به زیبایی، ۸. جلب توجه جنس مخالف، ۹. مدگرایی و چشم و هم‌چشمی از دوستان و فامیل، ۱۰. بافت خانواده و اعتقادات مذهبی و تربیت دوران کودکی، ۱۱. احساس شادابی و جوانی و زیبایی با بدحجابی، ۱۲. عدم توجیه منطقی و اعتقادی درست از ضرورت حجاب و کم‌رنگ پیاده شدن سایر دستورات دینی، ۱۳. گرایش برخی جوانان محجبه به گناهانی چون غیبت و غیره که منجر به دافعه برخی افراد می‌شود، ۱۴. عدم وجود لباس‌های جذاب و شیک با حجاب سبب گرایش به بدحجابی می‌شود. در پاسخ به سوال آیا با رعایت حجاب معتقد هستید؟ در چه حدی حجاب را لازم می‌دانید؟ اغلب پاسخ‌ها بله بود، در حدی که اسلام بیان نموده، و رعایت حجاب برای دانشجویان

[Downloaded from iahj.ir on 2026-11-15]

دختر بسیار اهمیت دارد، البته حجاب مانتو، شلوار و پوشاندن مو و بدون آرایش کافی است، در حدی که زننده و تنگ و بدن‌نما نباشد و برخی چادر را حد ماکزیمم حجاب و ماکزیمم شخصیت بیان نموده‌اند، ولی اگر حجاب بیش از حد متعارف باشد نتیجه عکس دارد. حجاب در حدی باشد که خود فرد احساس آرامش و امنیت نماید و جلوی فعالیت را نگیرد. برخی نیز حجاب را مسئله‌ی شخصی می‌دانستند و اجبار در دانشگاه را قبول نداشتند. تعدادی حجاب را به گونه‌ای که سبب جلب توجه نامحرم و گناه و فساد نشود ضروری دانسته‌اند و تعدادی عدم آرایش زیاد را ذکر نموده و کمی آرایش را مجاز دانسته‌اند.

در پاسخ به راهکارهای پیشنهادی توسط دانشجویان، خلاصه پاسخ‌ها عبارتند از: ۱. صحبت در مورد شخصیت والا و ارزشمند زن و بیان نقش زن در کانون خانواده، ۲. بیان مضرات بدحجابی و به وجود آمدن فساد و فحشا به دنبال بی‌حجابی زنان، ۳. تعیین مدهای لباس و فرم خاصی برای دانشگاه‌ها که در فروشگاهی در دانشگاه عرضه گردد (تعیین چند فرم طرح لباس جذاب جهت دانشجویان)، ۴. افزایش سطح آگاهی از فلسفه حجاب و بیان فواید حجاب با برگزاری جلسات پرسش و پاسخ آزاد جهت دانشجویان، ۵. افزایش کیفیت علمی دانشگاه‌ها (هرچه محیط علمی‌تر باشد) دانشجو کمتر به بدحجابی فکر می‌کند، ۶. با هر سطحی از بدحجابی یک نوع برخورد شود و نه اینکه همه را در یک سطح بنگریم، ۷. ریشه‌یابی علل بدحجابی و حذف آنها از جمله فقر و بیکاری که همه مسئولین دغدغه آن را دارند و در تلاش برای رفع آن هستند و امید است مشکل با همت جوانان غیور این مرز و بوم هر چه سریع تر مرتفع گردد، ۸. بسترسازی معرفتی در مورد حجاب، ۹. ایجاد برنامه‌های فرهنگی موثر، تهیه جزوات و پمفلت‌ها و پوسترها و به ویژه استفاده از سخنان ائمه (ع)، ۱۰. دقت بیشتر به بازیگران و ورزشکاران که الگوی برخی جوانان قرار می‌گیرند، ۱۱. عرضه لباس‌هایی که علاوه بر زیبایی مطابق شئون دینی نیز باشد، ۱۲. نظرسنجی علل بدحجابی از دیدگاه پسران و نشان دادن نتایج به دختران برای شناخت حجاب و شخصیت متفاوتی که به زن می‌دهد، ۱۳. تذکر دهندگان جهت امر به معروف و نهی از منکر از خود دانشجویان بوده و با دلسوزی تذکر دوستانه دهند نه افرادی از قشر دیگر.

بحث و نتیجه گیری

در مطالعه حاضر، محل سکونت (خوابگاهی بودن یا نبودن) با گرایش دانشجویان به بدحجابی ارتباط معنی‌داری داشت، ولی برحسب رشته تحصیلی تفاوت آماری معنی‌داری دیده نشد. Rejali و همکاران (۱۳۹۱) نیز در پژوهش خود با عنوان نگرش دانشجویان دختر دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان نسبت به حجاب و پوشش زنان و برخی عوامل مؤثر بر آن، به این نتیجه رسیدند که بین متغیرهایی مانند رشته تحصیلی دانشجویان و تعداد واحدهای گذرانده شده با نگرش آنها نسبت به حجاب و پوشش رابطه آماری معنی‌داری دیده نشد. در حالی که رابطه‌ی بین ترم تحصیلی و وضعیت سکونت دانشجویان با نگرش آنها به حجاب معنی‌دار بود (۱۲). در این تحقیق پس از بررسی پاسخ‌ها و تجزیه و تحلیل آماری یافته‌ها، مهم‌ترین و شایع‌ترین عامل موثر در گرایش به بدحجابی مدپرستی و چشم و همچشمی (۵۱٪) بود. در یک نظرسنجی که توسط یک نهاد مرتبط با مسایل اجتماعی در سطح تهران بزرگ انجام شده بود، در پاسخ به سوال "علت انتخاب پوشش‌های نامناسب توسط برخی افراد" ۲۳٪ تبعیت از مد روز، ۲۰٪ زیبا و متنوع بودن مد لباس‌های جدید را دلیل این امر دانسته‌اند (۱۳). رهبر انقلاب گرایش به مدگرایی در زنان و تجمل‌گرایی و تازه‌طلبی و افراط در کار آرایش و نمایش در مقابل مردان را از بزرگ‌ترین عوامل انحراف زنان بیان نموده‌اند و همچنین می‌فرمایند: آیا جنایتی از این بزرگ‌تر نیست زن را با آرایش، مد و جلوه‌گری زیورآلات سرگرم کنند و از او به عنوان یک ابزار و وسیله استفاده نمایند (۱۴). دومین عامل در تحقیق ما جلب توجه دیگران (۴۵/۳٪) بیان شده است. همچنین Nekoee rizi، خودنمایی و جلب توجه دیگران و چشم و همچشمی و تهاجم فرهنگی و ضعف غیرت مردان را از علل بدحجابی دانسته است (۱۵). عامل مهم دیگر انتخاب دوست (۴۳٪) است. در میان عوامل جامعه‌پذیری، گروه همسالان نقش بسیار مهمی را ایفا می‌کنند (۱۶). در مطالعه دیگر نیز سومین عامل تأثیرگذار بر نگرش افراد به پوشش، نقش دوستان و همسالان بوده است (۱۷).

عامل موثر دیگری که از یافته‌ها به دست آمده، اعتقادات دینی (۳۹/۵٪) می‌باشد که در بررسی عوامل مؤثر بر شکل‌گیری نگرش دانشجویان نسبت به حجاب توسط Kermanshahiyan نیز دومین عامل موثر اعتقادات مذهبی بیان شد (۱۷). محققین دیگر نیز در تحقیق خود به این عامل موثر دست یافتند (۱۸و۲). عوامل اجتماعی به عنوان عاملی (۳۷٪) از علل گرایش به بدحجابی مطرح شده است. Beigi به نقل از بی نا بیان می‌کند، علل اجتماعی (دوستان ناباب، اغفال، مهاجرت، فساد اجتماعی، عدم الگویابی و الگوپذیری صحیح) را به عنوان عوامل مهم گرایش به بدحجابی عنوان می‌نماید (۱۹). بی‌تفاوتی والدین نیز عامل بدحجابی (۳۴٪) عنوان شده است. پای‌بندی خانواده‌ها به فرایض مذهبی نیز در نگرش فرزندان به حجاب مؤثر است (۲). نتیجه مطالعه دیگر نیز بیان کرد که خانواده نقش مهمی در امور تربیتی فرزندان دارد؛ اگرچه، با افزایش نفوذ گروه همسالان، نفوذ والدین رو به کاهش می‌رود (۲۰).

عدم آگاهی و شناخت فلسفه حجاب نیز عامل گرایش بدحجابی (۲۰/۹٪) می‌باشد. Karam Al-lahi و Aghasi نیز یکی از علل مهم گرایش به بدحجابی را فقدان معرفت و شناخت لازم، ضعف استدلال عقلی و علمی افراد در انتخاب یا انکار حجاب یافتند. متاسفانه دختران چادری و غیرچادری، فاقد دلایل محکم، روشن و مستدلی برای انتخاب خویش هستند. هنگام سوال از چرایی نوع پوشش مورد علاقه، تنها به شنیده‌هایی بسنده می‌کنند که در بسیاری از موارد قابل استناد نیست (۲۰). آموزش خانواده‌ها در مورد چگونگی تربیت فرزندان و نیز تبیین فلسفه و چرایی حجاب و آسیب‌های بدحجابی (این آموزش می‌تواند از طریق صدا و سیما، مطبوعات، انجمن اولیا و مربیان مدارس باشد) ضرورت دارد (۲۱). در این تحقیق، بیکاری (۱۱/۶٪) و فقر (۹/۳٪) نیز در بدحجابی موثر دیده شدند، ولی در مقایسه با فاکتور ثروت زیاد (۲۳/۳٪) میزان تاثیر کمتری بیان شد. در مطالعه دیگر نیز بیان شد که با افزایش پایگاه اقتصادی اجتماعی (شغل و درآمد)، میزان گرایش به حجاب کاهش می‌یابد (۴). در مطالعه دیگر، بین

[Downloaded from iahj.ir on 2026-11-15]

درآمد ماهیانه خانواده و پوشش ناهمنوا در دانشگاه رابطه مثبت معناداری وجود داشت. این بدان معنا است که دانشجویانی که وضعیت اقتصادی خانوادگی آنها بهتر است، در دانشگاه پوشش ناهمنواتری دارند (۱۳). سخت‌گیری والدین ۹/۳٪ بر گرایش به بدحجابی، موثر مطرح شده است. هرچه شیوه‌ی تربیتی خانواده به سمت دموکراتیک گرایش داشته باشد، نگرش فرد نسبت به حجاب مثبت است (۱۲). با توجه به پیشنهادات دانشجویان در مورد راهکارهای مقابله با بدحجابی، موارد زیر قابل توجه است: تقویت آگاهی دانشجویان با برگزاری کارگاه‌های آموزش فلسفه حجاب و ضرورت آن، برگزاری جلسات پرسش و پاسخ در زمینه فواید حجاب و مضار بدحجابی در جامعه، کاهش سخت‌گیری در رنگ لباس و نوع پوشش و تشویق به حفظ حجاب در چارچوب دستورات دین مبین اسلام، دقت در انتخاب امرین به معروف و ناهی از منکر به خصوص در مراکز دانشگاهی (که بهتر است از افراد خطیب و سخنور و مشاور و مسلط به علوم دینی، خوش خلق و خوش برخورد و با تحصیلات عالیه انتخاب گردند)، کاهش سخت‌گیری والدین در زمان کودکی و سعی در ایجاد آگاهی و تقویت اعتقادات دینی و تقویت فرهنگ دینی جوانان با برگزاری کارگاه‌ها، جلسات پرسش و پاسخ؛ البته در مطالعه بر دانشجویان دختر دانشکده بهداشت اصفهان برخی از این پیشنهادات از جمله؛ برگزاری کلاس‌های فرهنگی، جلسات فرهنگی و پرسش و پاسخ، توضیح و روشنگری قوانین دانشگاه در مورد حجاب نیز مطرح شد (۱۲). لذا لازم است همه دستگاه‌های متولی فرهنگ از جمله صدا و سیما، حوزه‌های علمیه، سازمان تبلیغات، دانشگاه‌ها و خانواده رسالت خود را بر تقویت باورهای دینی جوانان به کار گیرند تا با کوچک‌ترین فشار اعتقادات و فرهنگ دینی متزلزل نشود.

تقدیر و تشکر

تیم تحقیق از همکاری اساتید محترم در روایی پرسشنامه و دانشجویان محترم در پاسخگویی سوالات، سپاسگزاری می‌کنند.

[Downloaded from iahj.ir on 2026-11-15]

References

1. Bareei, K. Hijab. 1393. Available at: http://kbareei.andishvaran.ir/fa/shownote.html?UserID=3644&DataID=5934&ReturnPageID=10 [In Persion].
2. Alavi, H.R. and Hojjati, R. The effective factors on the girls' Bad Hijabi of Shahid Bahonar University in Kerman. Tarbiat Islami, 2007; 2 (4): 63-88 [In Persion].
3. Rajabi, A. Hijab and it's role in mental health. 2010. Available at: http://ketabnak.com/comment.php?dlid=46463 [In Persion].
4. Share poor, M., Taghavi, Z. & Mohammadi, M. The sociological analysis of the effective factors on tendency to Hijab. Faslnameh of cultural researchers. 2012; 5 (3): 1-29 [In Persion].
5. Zolfeghari, H. Barriers and problems in control of Bad Hijabi. Faslnameh of Entezami Modiriat studies. 2007; 1(1): 1385 [In Persion].
6. Masoodi poor, S. Assessment the effective factors on Bad Hijabi and it's outcomes. Available at: hijabfund.ir/kcfinder/upload/files/maghale4.pdf [In Persion].
7. Adrian, M. Restricting the Republic: France, the Veil, and Religious Freedom. Thesis. Religion and Anthropology Harvard University. 2007.
8. Aftab News. Conflicts with causes of unveil. 2006. Available at: http://aftabnews.ir/fa/print/45233 [In persion].
9. http://www.khabaronline.ir/detail/362240 [In Persion].
10. Shogh Al-shoara, M. Bad Hijabi is between veil and unveil. 1386. Available at: http://shabnews.com/new_page_418.htm [In Persion].
11. Shahryari, A. Assesment the causes and factors of Bad Hijabi in Ghahar Mahal Bakhtiari. Bank of Iranian social problems. 1375. Available at: http://spdb.uswr.ac.ir/viewThqq.aspx?Cd=31 [In Persion].
12. Rejali, M., Mostajeran, M. & Lotfi, M. Attitude the girl students to veil and women's dress and it's effective factors in Health faculty of Esfahan university of Medical Sciense. Journal of Health researches. 2012; 8 (3): 424-430 [In Persion].
13. Salajghe, A. and Mosa poor, N. Assessment of the students cover model in State, Payam Noor and Islamic Azad Universities; Baft city. Faslnameh of cultural researches. 2011; 4(3): 153-176 [In Persion].
14. Kamene ei, A. Hadis Velayat. 8th volume; 218 [In Persion].
15. Nekoee rizi, T. Factors related to Bad Hijabi. Available at: http://kh-salimian.blogsky.com/page/2 [In persion].
16. Ahmadi KH, Bigdeli Z, Moradi A, Seyed Esmaieli F. Relation between belief in Hijab and individual, familial and social vulnerabilit. Journal of Behavioral Sciences 2010; 4(2): 5-6 [In Persian].
17. Kermanshahiyan O. Tendency to with draw the veil and among Students of Tehran University and its Sociological causes [Thesis]. Tehran, Iran: Tabatabaei University; 2000 [In Persian].
18. Shayegh, M. Pathology of the cultural roots of hijab in the universities of the city of yazd. quranic studies quarterly (Fadak, quarterly of religious research and qoranic bibliography). 2011; 1(4): 145-172 [In Persion].
19. Beigi, J. And Heidar gholizadeh, J. Hijab ban of Muslim women in Western countries and it is inconsistent with human rights. Journal of Islamic human rights studies. 2013; 2 (5): 65-88.
20. Karam Al-lahi, N. and Aghasi, M. Assessment of tendency the girl students to veil and unveil. Faslnameh social studies and researches. 2011; 1(2): 139-172.
21. Masoodi poor, S. Assessment the effective factors on Bad Hijabi and it's outcomes. Available at: hijabfund.ir/kcfinder/upload/files/maghale4.pdf

[Downloaded from iahj.ir on 2026-11-15]

Islam and Health Journal
Babol University of Medical Sciences

Babol Univ. of Med. Sciences
Islam and Health Journal/ 2014; 1(3): 17-22

Causes of tendency to the improperly dressed (Bad Hijabi) from the girl students' perspective, Babol University of Medical Sciences

Received: 3 Nov 2014 Accepted: 7 Dec 2014

Yaghobian N (MA)[1]
Bakouei F (PhD)[2*]
Ghanbari M (MA)[3]

1. Department of Islamic thought, Yasuj University of Medical Science, Yasuj, Iran
2. Department of Midwifery, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran
3. Virtual Faculty, Ghom University of Jame Al.Mustafa, Ghom, Iran

[*]**Corresponding Author:**
Bakouei F, Department of Midwifery, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran

Tel: +98 11 32192033
Fax: +98 11 32199936
Email: bakouei2004@yahoo.com

Abstract

Introduction: Improperly dressed, a destructive factor in mental health, is as a social problem. This phenomenon needs to be carefully assessed and investigated. This study aimed to investigate the causes of tendency to the improperly dressed (Bad Hijabi) from the girl students' perspective.

Methods: The cross-sectional study was conducted on 100 girl students of Babol University of Medical Sciences. Data were collected using researcher-made questionnaire and its validity and reliability was confirmed by a pilot study and test-re-test. Data were analyzed by using descriptive and inferential statistical methods.

Findings: According to the study, four factors such as modish 51%, attracting the attention of others 45.3%, friend's selection 43% and religious beliefs 39.5% were the highest propensity to improperly dressed from the girl students' perspective. Students mentioned the other effective factors tending to improperly dressed such as: the cultural poverty, lack of family supervision and stubbornness because of the university excessive severiety. The students proposed the strategies such as talking about woman's great personality and her role in the family, expressing the harms of improperly dressed, its following the growth of prostitution and determination the specific mode and uniform for universities.

Conclusion: The results showed that the priority strategies for removing the improperly dressed are including: the increase of the knowledge of students through holding the philosophical education workshops for Hijab and its importance, holding the answer- question meetings about the advantages of Hijab and disadvantages of Bad Hijabi, decreasing the severity of color selection and of dress and also encouraging to keep the Hijab in the commands of Islam.

Keywords: **Causes of improperly dressed, Strategy, Girl students' perspective**

[Downloaded from iahj.ir on 2026-11-15]